

Velikonoce

–
Svatý týden
den po dni

pro všechny děti z naší školy i školky

Veselou zábavu přejí

Zdenka a Lenka

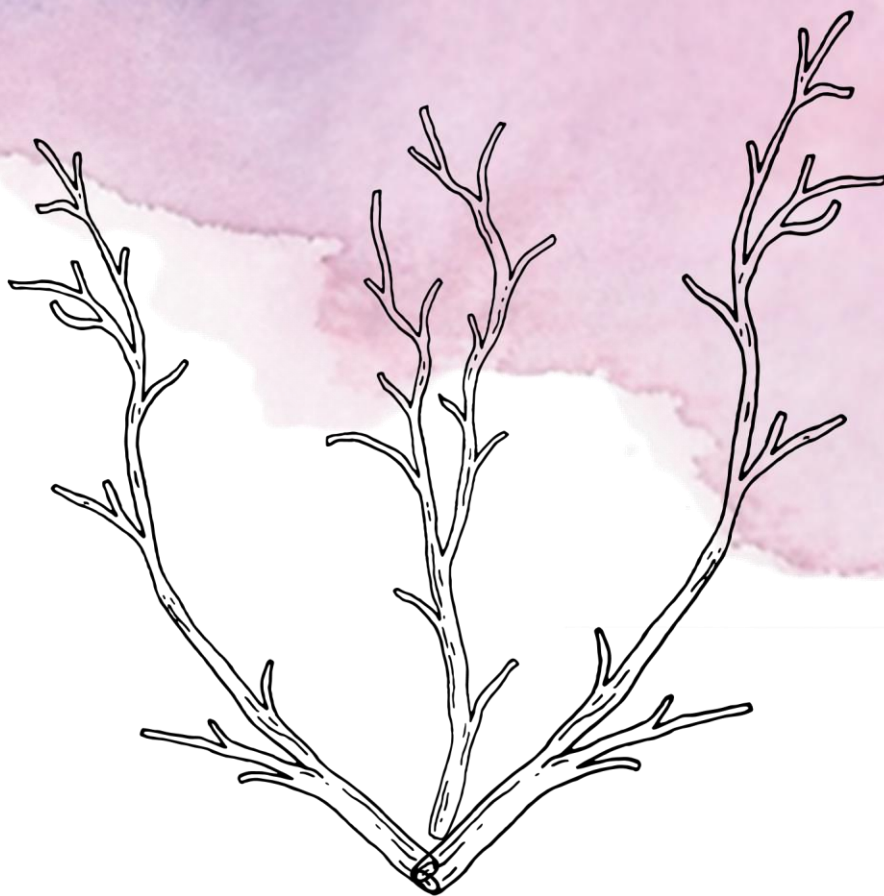
Květná neděle

Tip na koledu

Upletl jsem pomlázku,
je hezčí než z obrázku.
Všechny holky, které znám,
navštívím a vymrskám.
Než mi dají vajíčko,
vyplatím je maličko.

Úkol: Udělej z holých větviček krásně ZELENÉ! Domaluj jim lístečky.

Květná neděle je poslední neděle půstu. Připomíná Ježíšův příjezd do Jeruzaléma. Slaví se už od 7. století. Před mší kněží žehnají palmové, jívové (lidově kočičky) nebo jiné zelené ratolesti. To jsou letošní výhonky stromů či keřů. Průvod věřících s ratolestmi odchází z kostela a začíná svatý týden.

Modré ponděří

Tip na koledu

**Paní kmotra slyšte chásku,
přicházíme na pomlázku!
Opentlené žilky máme,
kdo nám nedá, uhlídáme!
Paní kmotra nemeškejte,
barevná vajíčka dejte.**

Úkol: Kostel je třeba vyzdobit MODRÝMI prapory. Najdi je mezi ostatními a spočítej. Kolik jich je?

Na Modré ponděří se kostely zdobily modrým suknem, ale nekonaly se žádné zvláštní obřady. Protože vrcholil půst, jedlo se o poznání méně. Jídlo se ani nemastilo a menší příděl jídla se nevyhnul ani hospodářským zvířatům. Hospodář přestal kouřit a šňupat tabák. Oblíbené postní jídlo, které často v pondělí přišlo na řadu, je tzv. pučálka.

Šedivé úterý

Tip na koledu

**Kdo ho zdobil? Ten má rád.
Kdo ho dostal, ten je rád.
Za vajíčko malované
z velké lásky darované.**

Úkol:

Vrhněte se společně do úklidu a mytí oken. A když už budou okna pěkně umytá, co je také nějak ozdobit? Víte, že se na okna dají malovat hezké (a dobře smývatelné obrázky) bílou zubní pastou?

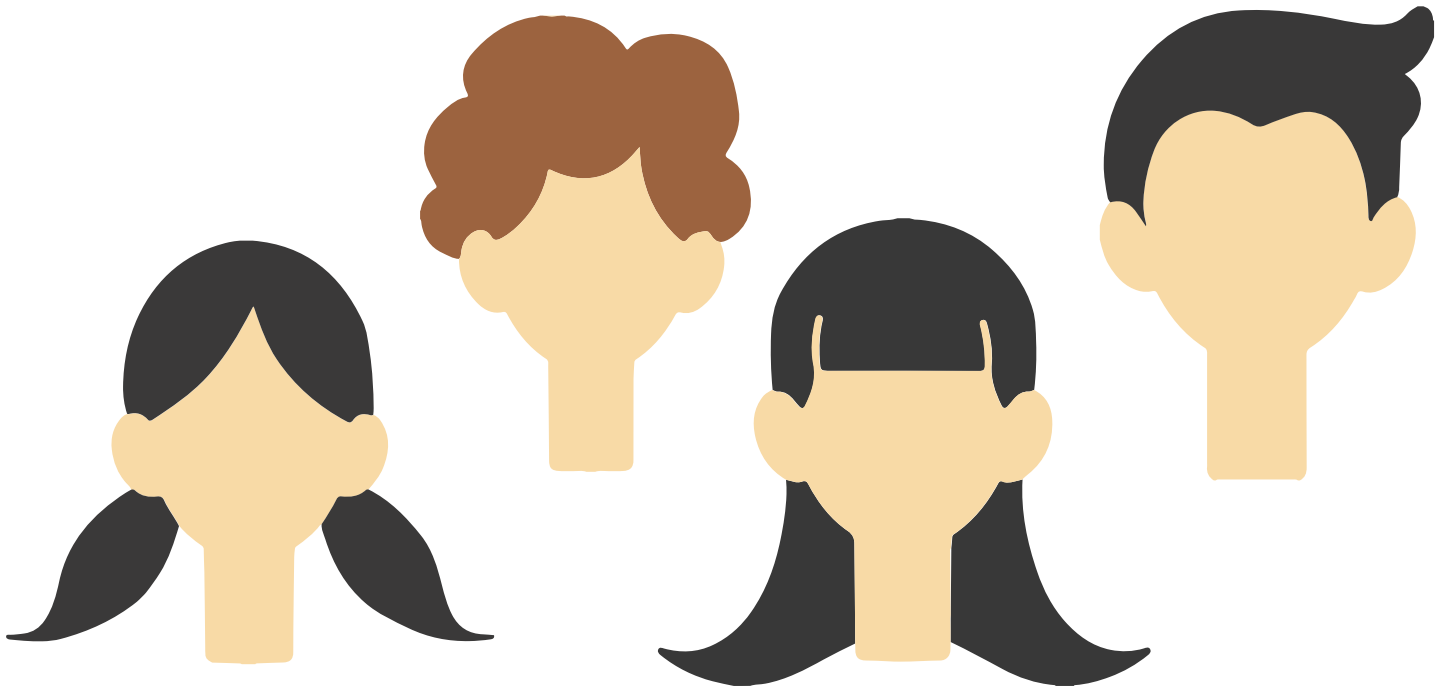
I na Šedivé úterý byl v kostelech klid. Zato doma bylo rušno. Hospodyně vymetaly prach a pavučiny ze všech koutů. V úterý se také nejčastěji myla okna. A protože ze všech domů létala oblaka šedého prachu, jak hospodyňky uklízely, dostalo úterý přezdívku šedivé.

Škaredá středa

Tip na koledu

**Koleda, koleda proutek z vrby,
mlsný jazýček mě svrbí.
Koleda, koleda holoubek,
dejte něco na zoubek.**

Úkol: Na škaredou středu by se nikdo neměl mračit a zlobit. Domaluj obličejе dětem tak, aby byly veselé!

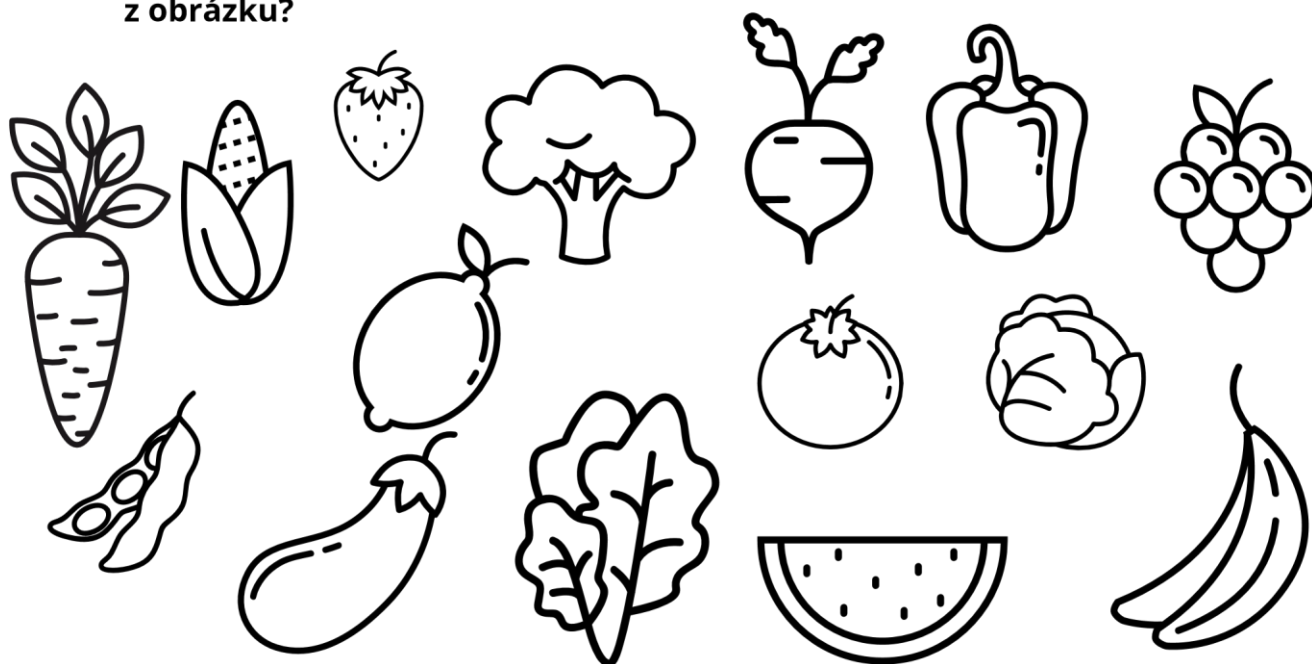
Škaredé středě se někdy také říká sazometná středa. V ten den naplno začínají Velikonoční svátky. Je to den, kdy Jidáš zradil Ježíše a prodal jej za 30 stříbrných. V tento den tradičně hospodyně chystají chutná, ale nevzhledná jídla. Třeba potrhané bramboráky. Vymetaly se komíny a pozor! Kdo se na škaredou středu mračí, bude se mračit každou středu po celý rok! Je pravý čas na pečení velikonočního pečiva tzv. jidášů.

Zelený čtvrtek

Tip na koledu

Ben, ben, ben,
blechy ven
a vajíčka do košíčka,
sem, sem, sem.

Úkol: Na tento úkol potřebuješ hlavně zelenou pastelku. Vybarvi zeleninu, která se jí na Zelený čtvrtek, protože je ZELENÁ. Znáš všechno ovoce a zeleninu z obrázku?

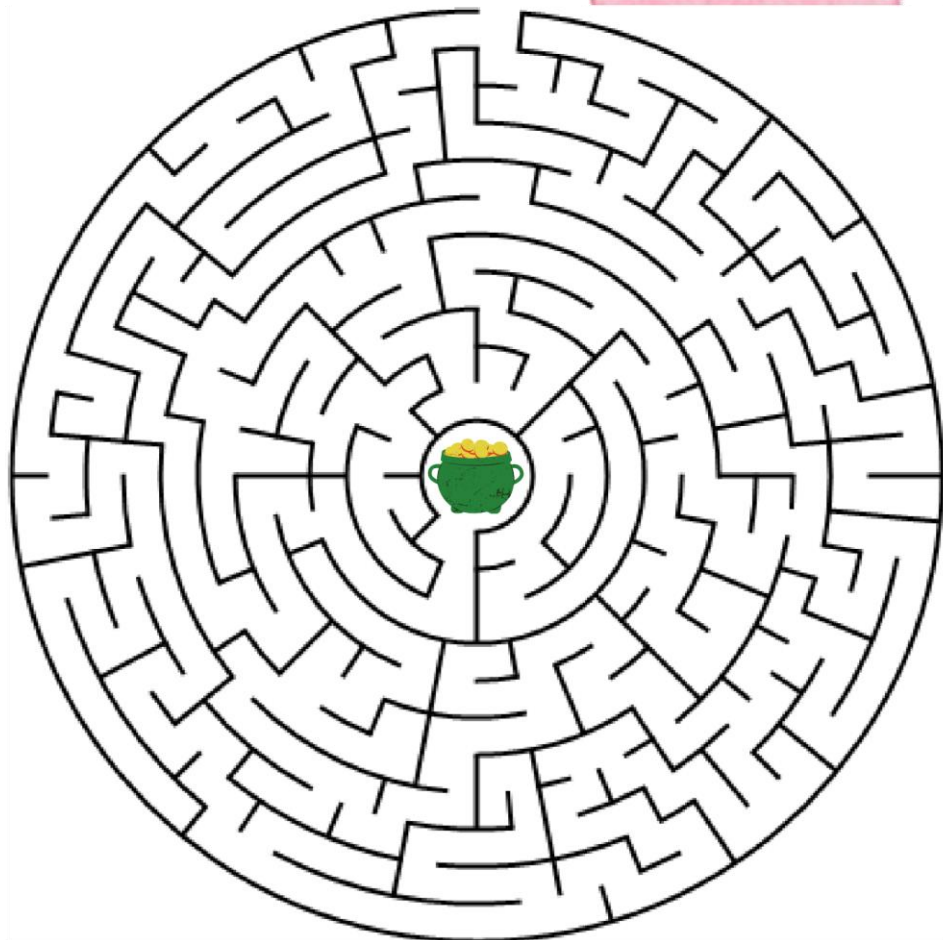
Zelený čtvrtek - jinak je to pátý den Svatého týdne a připomíná Ježíšovu poslední večeři, modlitbu v Getsemanské zahradě a jeho zajetí. Je to den milosrdenství a obdarování. Tento den by se mělo jíst zelené jídlo (třeba špenát). Umlkají zvony (aby se rozezněly až na Bílou sobotu). Prý odlétají do Říma. Jejich zvuk v této době nahrazovaly řehtačky.

Velký pátek

Tip na koledu

O srdce jediný,
propuk se čas,
dejte mi vajíčko,
sic přijdu zas,
červený nebo bílý.

Úkol: Najdi cestu k zakopanému pokladu!

Tip na aktivitu:

Velký pátek je prakticky nejdůležitějším dnem křesťanských Velikonoc. Je to den ukřižování a smrti Ježíše Krista. Byl to den hlubokého smutku. Nesmělo se pracovat na poli, prát ani uklízet. Na Velký pátek dokonce země vydávala své poklady. Lidé se v noci ze čtvrtka na pátek modlili v sadech, chodili ke studánkám. Dokonce si myli ruce a nohy v močůvce - prý zabrání tvorbě záděr. Velký pátek je vrcholem půstu a ten den se nesmělo jíst žádné maso. V tento den se také hrají tzv. Pašijové hry. A že máte barvit vajíčka a plést pomláзки není třeba připomínat.

Bílá sobota

Tip na koledu

Dejte nám vajíčko nebo dvě,
však vám jen maličko ubude.
Dejte nám grošíček nebo dva,
však vám to Pánbíček požehná.

Úkol: V kostele po západu slunce hoří hodně svíček. Všechny mají své dvojče, jen jedna hoří samotná. Najdi ji. Pozor, dvojčata můžou mít různé velikosti!

Na Bílou sobotu si křesťané připomínají den, kdy byl Kristus uložen do hrobu. Vrací se zvony z Říma a noční obřady přecházejí do nedělních oslav zmrtvýchvstání. Přes den se ale žádné mše ani svátosti (kromě posledního pomazání) nekonají, až se západem slunce začíná slavnost Kristova vzkříšení. Jediné místo, které zůstává v kostele osvětleno je tzv. Boží hrob. Až se západem slunce se kostely rozsvítí velikonočními svíčkami, kterým se říká paškál. Na Bílou sobotu se uklízelo, bílily stěny a dokončovala se velikonoční výzdoba. Barvila se vajíčka, chlapci pletli pomlázky, pekl se velikonoční beránek či mazanec.

Boží hod Velikonoční

Tip na koledu
Koleda, koleda proutek z vrby koledu
mlsný jazýček mě svrbí.
Koleda, koleda holoubek dejte
něco na zoubek.

Úkol: Spočítej vajíčka připravená na pondělní koledu. Kolik jich je ve kterém košíčku? Můžeš napsat číslo, nebo pokud je ještě neumíš, za každé vajíčko udělej do okénka na košíčku čárku.

Tip na aktivitu

Boží hod je jeden z nejvýznačnějších církevních dnů, a proto jsou bohoslužby v tento den nejslavnostnější. Věřící na celém světě si připomínají zmrtnýchvstání Ježíše. Do kostela by věřící měl přijít v novém oblečení a donést beránka či mazanec, aby jej kněz posvětil. V domácnostech se slaví nicneděláním. I hospodyňky si mohly odpočinout, protože na Boží hod by neměly uklízet, zametat, ani mýt nádobí. Ale zdobené vajíček a pečení velikonočního pečiva je povoleno.

Velikonoční pondělí

Tip na koledu

Já jdu na pomlázku, nohy
bosý mám,
posadte mě na lavici, ať se
zvohřejvám.

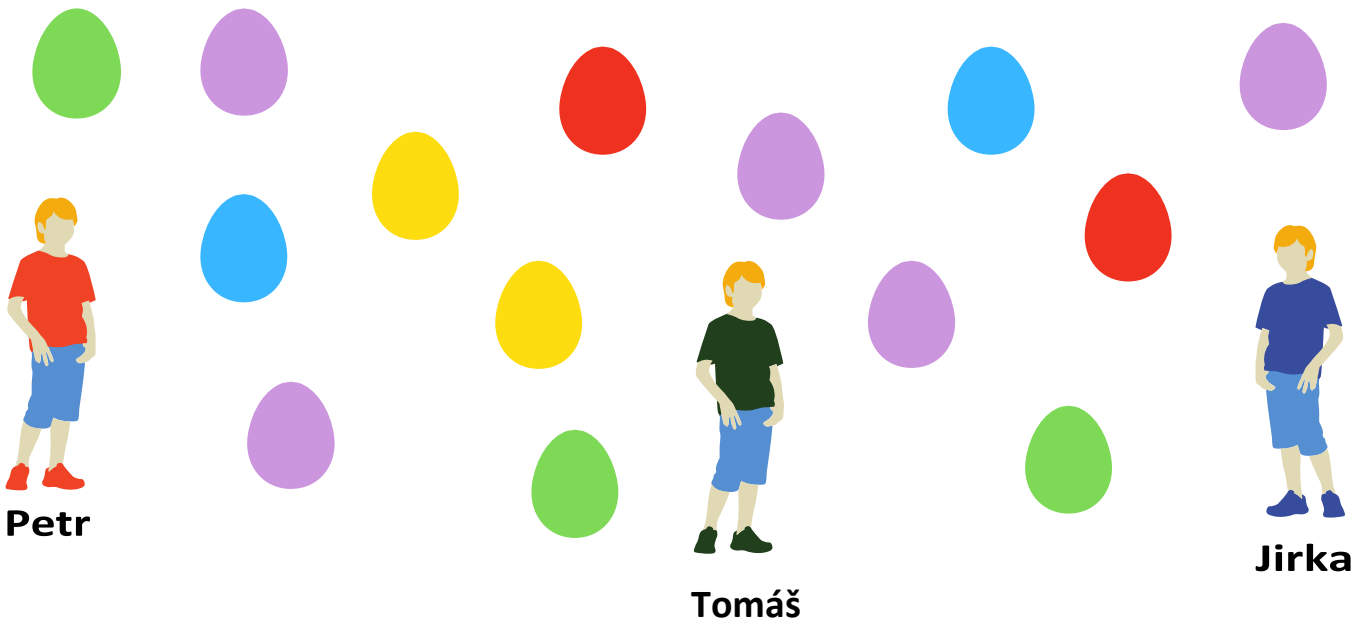
Pomlázky mně dejte, nic se
mi nesmějte,
ať jdu zas jinam.

Úkol: Spojte kluky s vajíčky, která si vykoledovali. Jedno vajíčko cestou ztratili a nikdo z nich ho nedonesl domů. Jakou mělo barvu?

Petr donesl 2 zelené, 1 červené, 2 fialové a 1 žluté

Tomáš donesl 1 červené, 1 modré, 2 fialové

Jirka donesl 1 žluté, 1 modré, 1 fialové

Velikonoce pro křesťany vrcholí v neděli, k Velikonočnímu pondělí už nepatří žádné zvláštní bohoslužby. Oslava se tedy vztahuje spíš k oslavám jara, která má ještě předkřesťanskou tradici. Dnes chodí chlapani a muži s pomlázkou vyšupat především mladá děvčata. Dříve našleháno dostali i dospělí muži i ženy a třeba také dobytek! Vyšlehání má zaručit mládí, krásu, zdraví i plodnost. Tu symbolizují i nabarvená vajíčka.

